

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

zo 17. septembra 2014*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Právo obchodných spoločností — Smernica 2003/71/ES — Článok 3 ods. 1 — Povinnosť zverejniť prospekt pri verejnej ponuke cenných papierov — Nútená dražba cenných papierov“

Vo veci C-441/12,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Hoge Raad der Nederlanden (Holandsko) z 28. septembra 2012 a doručený Súdnemu dvoru 3. októbra 2012, ktorý súvisí s konaním:

Almer Beheer BV,

Daedalus Holding BV

proti

Van den Dungen Vastgoed BV,

Oosterhout II BVBA,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predsedníčka druhej komory R. Silva de Lapuerta, sudcovia J. L. da Cruz Vilaça (spravodajca), G. Arestis, J.-C. Bonichot a A. Arabadžiev,

generálna advokátka: E. Sharpston,

tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 18. septembra 2013,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- holandská vláda, v zastúpení: M. de Ree a C. Wissels, splnomocnené zástupkyne,
- česká vláda, v zastúpení: M. Smolek, splnomocnený zástupca,
- nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze, J. Möller a J. Kemper, splnomocnení zástupcovia,
- poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna a M. Szpunar, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: holandčina.

— portugalská vláda, v zastúpení: L. Inez Fernandes, D. Tavares a A. Cunha, splnomocnení zástupcovia,

— Európska komisia, v zastúpení: A. Nijenhuis a R. Vasileva, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 19. júna 2014,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 1 ods. 2 písm. h) a článku 3 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/71/ES zo 4. novembra 2003 o prospekte, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov alebo ich prijatí na obchodovanie, a o zmene a doplnení smernice 2001/34/ES (Ú. v. EÚ L 345, s. 64; Mim. vyd. 06/006, s. 356), zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/11/ES z 11. marca 2008 (Ú. v. EÚ L 76, s. 37, ďalej len „smernica ,o prospekte“).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťami Almer Beheer BV a Daedalus Holding BV (ďalej len „Almer Beheer a i.“) na jednej strane a spoločnosťami Van den Dungen Vastgoed BV a Oosterhout II BVBA (ďalej len „Van den Dungen a i.“) na strane druhej, ktorého predmetom je návrh spoločnosti Almer Beheer a i. podriaadiť nútenú dražbu cenných papierov, ktorých sú vlastníkami, povinnosti zverejniť prospekt.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Odôvodnenia 10, 18 a 19 smernice „o prospekte“ znejú:

„(10) Cieľom tejto smernice a jej vykonávacích opatrení je zabezpečiť ochranu investorov a efektívnosť trhu v súlade s prísnyimi regulačnými normami prijatými na príslušných medzinárodných fórach.

...

(18) Poskytovanie úplných údajov týkajúcich sa cenných papierov a emitentov takýchto cenných papierov podporuje ochranu investorov, spolu s pravidlami o podnikaní. Navyše tieto informácie zabezpečujú účinný prostriedok na zvýšenie dôvery k cenným papierom a teda na prispievanie k náležitému fungovaniu a rozvoju trhov s cennými papiermi. Zverejnenie prospektu je vhodným spôsobom sprístupnenia týchto údajov.

(19) Investovanie do cenných papierov ako akákoľvek iná forma investovania obsahuje riziko. Zábezpeky na ochranu záujmov skutočných a potenciálnych investorov sa vyžadujú vo všetkých členských štátoch, aby im bolo umožnené vykonať informované hodnotenie týchto rizík a teda prijímať investičné rozhodnutia s poznaním všetkých skutočností.“

- 4 Článok 1 ods. 1 a 2 tejto smernice stanovuje:

„1. Účelom tejto smernice je zosúladiť požiadavky na vypracovanie, schvaľovanie a zverejňovanie prospektu, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov alebo pri ich prijatí na obchodovanie na regulovanom trhu nachádzajúcom sa alebo pôsobiacom v rámci členského štátu.

2. Táto smernica sa nevzťahuje na:

...

h) cenné papiere zahrnuté v ponuke, ak celková protihodnota ponuky je nižšia ako 2 500 000 EUR, pričom limit sa vypočíta za obdobie 12 mesiacov;

...“

5 Článok 2 ods. 1 písm. d) uvedenej smernice znie takto:

„Na účely tejto smernice:

...

d) ‚verejná ponuka cenných papierov‘ znamená oznámenie osobám v akejkoľvek forme a akýmikoľvek prostriedkami, predkladajúce dostatočné informácie o podmienkach ponuky a ponúkaných cenných papieroch, aby sa investori mohli rozhodnúť kúpiť alebo upísať tieto cenné papiere. ...

...“

6 Článok 3 ods. 1 tej istej smernice stanovuje:

„Členské štáty nedovolia, aby sa v rámci ich územia vykonala verejná ponuka cenných papierov bez predchádzajúceho zverejnenia prospektu.“

7 Článok 5 ods. 1 smernice „o prospekte“ upravuje:

„Bez toho, aby bol dotknutý článok 8 odsek 2, prospekt musí obsahovať všetky údaje, ktoré sú podľa konkrétnej povahy emitenta a cenných papierov verejne ponúkaných alebo prijímaných na obchodovanie na regulovanom trhu potrebné na to, aby sa investorom umožnilo vytvoriť fundované hodnotenie aktív a pasív, finančnej situácie, ziskov a strát a vyhliadky emitenta a akýchkoľvek ručiteľoch a o právach, ktoré sú s týmito cennými papiermi spojené. Tieto údaje sa podávajú v ľahko analyzovateľnej a zrozumiteľnej forme.“

8 Podľa článku 13 ods. 1 tejto smernice:

„Prospekt sa nezverejní pred jeho schválením príslušným orgánom domovského členského štátu.“

9 Smernica „o prospekte“ bola zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2010/73/EÚ z 24. novembra 2010 (Ú. v. EÚ L 327, s. 1), ktorá nadobudla účinnosť 31. decembra 2010. Vzhľadom na obdobie, kedy došlo k skutkovým okolnostiam vo veci samej, sa smernica „o prospekte“ na ne uplatňuje *ratione temporis*.

Holandské právo

10 Smernicu „o prospekte“ do holandského práva prebral zákon z 28. septembra 2006 o finančnom dohľade (Wet op het financieel toezicht) (ďalej len „Wft“).

11 § 5 ods. 2 Wft stanovuje:

„Verejné predkladanie ponuky cenných papierov alebo ich prijatie na obchodovanie na regulovanom trhu nachádzajúcom sa alebo pôsobiacom v rámci holandského územia sa v Holandsku zakazuje okrem prípadu, ak existuje zverejnený prospekt týkajúci sa ponuky alebo prijatia, ktorý bol schválený úradom pre dozor nad finančným trhom alebo dozorným úradom iného členského štátu.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 12 Almer Beheer a i. a Van den Dungen a i. uzatvorili 16. júla 2003 zmluvu, podľa ktorej mali za úhradu kúpnej ceny previesť na spoločnosť Global Hail Group BV (ďalej len „skupina Hail“) akcie v iných spoločnostiach.
- 13 Vykonaním tejto zmluvy vznikla spoločnosť Stichting Administratiekantoor Global Hail (ďalej len „STAK“) vlastniaca všetky akcie skupiny Hail.
- 14 Almer Beheer a i. sú majiteľmi certifikátov zastupujúcich akcie skupiny Hail, ktoré vydala STAK.
- 15 Po spore strán, ktorý sa týkal výkonu uvedenej zmluvy, Gerechtshof 's-Hertogenbosch (Regionálny odvolací súd 's-Hertogenbosch) rozsudkom z 30. novembra 2010 odsúdil Almer Beheer a i. zaplatiť sumu 500 000 eur v prospech spoločnosti Van den Dungen a i. Táto platba predstavovala zálohu na kúpnu cenu za akcie štyroch spoločností postúpených skupine Hail.
- 16 Z dôvodu zabezpečenia tejto platby pristúpili Van den Dungen a i. 11. decembra 2009 k odobratiu certifikátov zastupujúcich akcie, ktorých majiteľmi boli Almer Beheer a i., a následne požiadali Rechtbank Breda (Okresný súd Breda) o nariadenie predaja a prevodu odobratých certifikátov, ako aj o určenie lehoty, spôsobu a podmienok uskutočnenia tohto predaja.
- 17 Tento súd 27. decembra 2010 rozhodol, že predaj a prevod certifikátov sa má uskutočniť prostredníctvom jedného zo súdnych vykonávateľov, ktorého ustanovia Van den Dungen a i., verejnou dražbou do šiestich mesiacov oznámenou v dvoch celoštátnych denníkoch. Certifikáty zastupujúce akcie sa musia previesť za najvyššiu ponuku a súdny vykonávateľ je pri dražbe povinný dbať, aby sa vydražilo len toľko certifikátov zastupujúcich akcie, koľko je potrebných na zaplatenie sumy vo výške 500 000 eur vrátane nákladov za konanie, odobratie a výkon exekúcie.
- 18 Rechtbank Breda tiež rozhodol, že povinnosť zverejnenia prospektu zakotvená v § 5 ods. 2 Wft neplatí pre predaj daných certifikátov zastupujúcich akcie z dôvodu, že cieľom Wft nie je ochrana osôb, ktoré počas nútenej dražby vedome podstupujú riziko s úmyslom dosiahnuť zisk, ale len ochrana investorov a sporiteľov pred podvodnými ponukami, ako aj nedostatočnými informáciami a pred chybným správaním.
- 19 Gerechtshof 's Hertogenbosch rozhodujúci o odvolaní proti tomuto rozhodnutiu, ktoré podali Almer Beheer a i., ho rozsudkom z 5. apríla 2011 potvrdil.
- 20 Tento rozsudok bol predmetom kasačného opravného prostriedku, ktorý podali Almer Beheer a i. na Hoge Raad der Nederlanden (Najvyšší súd Holandska).
- 21 Vnútroštátny súd na úvod uvádza, že základnou otázkou je určiť, či sa vo veci, o ktorej rozhoduje, uplatní aj na nútenú dražbu predmetných certifikátov zastupujúcich akcie povinnosť zverejniť prospekt.

- 22 V tejto súvislosti daný súd uviedol, že v čase prijatia smernice „o prospekte“ sa osobitnej situácii nútených dražieb cenných papierov nevenovala žiadna pozornosť. Takáto dražba však bude charakteristická skutočnosťou, že nepôjde o bežnú situáciu na trhu. Majiteľ ani oprávnený nepredáva odobratý majetok, ale často ho predáva oprávnený veriteľ prostredníctvom súdneho vykonávateľa. Podľa uvedenej judikatúry v takejto situácii predávajúci pri nútenej dražbe neručí za riziká a nedostatky predávaného majetku, ktoré mu nie sú známe, a kupujúci súhlasí so skutočnosťou, že tento majetok môže obsahovať takéto nedostatky, čo spravidla vedie k podstatne nižšej cene ako pri bežnom predaji. Navyše prijatie existencie povinnosti zverejnenia prospektu v prípade nútenej dražby cenných papierov by mohlo viesť k značným praktickým ťažkostiam.
- 23 Za týchto podmienok Hoge Raad der Nederlanden rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:
- „1. Má sa článok 3 ods. 1 smernice 2003/71/ES vykladať v tom zmysle, že povinnosť zverejniť prospekt, ktorá je stanovená v tejto smernici, sa v zásade (t. j. bez ohľadu na oslobodenia a výnimky v určitých prípadoch, ktoré sú stanovené v tejto smernici) uplatňuje aj na nútené dražby cenných papierov?
2. a) V prípade kladnej odpovede na prvú otázku: Má sa pojem ‚celková protihodnota ponuky‘ v zmysle článku 1 ods. 2 písm. h) smernice 2003/71 v tomto prípade vykladať v tom zmysle, že pri nútených dražbách cenných papierov treba vychádzať z výnosu, ktorý možno rozumne očakávať s prihliadnutím na osobitný charakter nútenej dražby, hoci je výnos, ktorý možno rozumne očakávať, výrazne pod hodnotou v hospodárskom styku?
- b) V prípade kladnej odpovede na prvú otázku, ale zápornej odpovede na druhú otázku písm. a): Akým spôsobom sa má v tomto prípade vykladať, najmä pri nútených dražbách cenných papierov, pojem ‚celková protihodnota ponuky‘ v zmysle článku 1 ods. 2 písm. h) smernice 2003/71?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 24 Touto otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 3 ods. 1 smernice „o prospekte“ vykladať v tom zmysle, že povinnosť zverejniť prospekt pred každou verejnou ponukou cenných papierov sa uplatňuje aj na nútenú dražbu cenných papierov.
- 25 Podľa článku 3 ods. 1 smernice „o prospekte“ členské štáty nedovolia, aby sa v rámci ich územia vykonala verejná ponuka cenných papierov bez predchádzajúceho zverejnenia prospektu.
- 26 Pokiaľ ide o verejnú ponuku cenných papierov, táto podľa článku 2 ods. 1 písm. d) tejto smernice pozostáva z oznámenia osobám v akejkoľvek forme a akýmikoľvek prostriedkami, predkladajúceho dostatočné informácie o podmienkach ponuky, ako aj ponúkaných cenných papieroch, aby sa investori mohli rozhodnúť kúpiť tieto cenné papiere.
- 27 V prejednávanej veci z vnútroštátneho rozhodnutia vyplýva, že nútená dražba za podmienok v danom prípade určených Rechtbank Breda je verejná dražba, ktorú uskutočňuje súdny vykonávateľ po zverejnení oznamu v dvoch celoštátnych denníkoch a v rámci ktorého záujemcovia predkladajú svoje ponuky písomne a cenné papiere sú predané najvyššie ponuke.

- 28 Vzhľadom na širokú definíciu pojmu „verejná ponuka cenných papierov“, ktorá sa nachádza v článku 2 ods. 1 písm. d) smernice „o prospekte“, nemožno vopred vylúčiť, že pod tento pojem možno zaradiť aj nútenú dražbu, akou je tá vo veci samej.
- 29 Je však potrebné uviesť, že smernica „o prospekte“ sa nezmieňuje o nútenej dražbe cenných papierov, a to ani v ustanoveniach, ktoré upravujú buď vylúčenie určitých situácií z jej pôsobnosti, ako článok 1 ods. 2 tejto smernice, alebo výnimky z povinnosti zverejniť prospekt, ako článok 3 ods. 2 a článok 4 ods. 1 a 2 tejto smernice.
- 30 Za týchto podmienok je potrebné preskúmať, či ciele sledované smernicou „o prospekte“ požadujú, aby sa aj nútené dražby cenných papierov podriadili pravidlám, ktoré sa v nej nachádzajú.
- 31 Z odôvodnení 10, 18 a 19 tejto smernice vyplýva, že jej cieľom „je zabezpečiť ochranu investorov a efektívnosť trhu“, že úplné informácie týkajúce sa cenných papierov predstavujú „účinný prostriedok na zvýšenie dôvery k cenným papierom a teda na prispievanie k náležitému fungovaniu a rozvoju trhov s cennými papiermi“ a že „zábezpeky na ochranu záujmov skutočných a potenciálnych investorov sa vyžadujú vo všetkých členských štátoch, aby im bolo umožnené vykonať informované hodnotenie... rizík [investície do cenných papierov] a teda prijímať investičné rozhodnutia s poznaním všetkých skutočností“.
- 32 Navyše podľa článku 1 ods. 1 uvedenej smernice jej účelom je zosúladiť požiadavky na vypracovanie, schvaľovanie a zverejňovanie prospektu, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov alebo pri ich prijatí na obchodovanie na regulovanom trhu nachádzajúcom sa alebo pôsobiacom v rámci členského štátu.
- 33 Z toho vyplýva, že ochrana investorov a náležité fungovanie a rozvoj trhov predstavujú základné jadro cieľov sledovaných smernicou „o prospekte“. Vzhľadom na tieto ciele smeruje zverejnenie prospektu totiž na jednej strane, aby investorom bolo umožnené vykonať hodnotenie rizík spojených s operáciami verejnej ponuky cenných papierov a ich prijatím na obchodovanie a tým prijať investičné rozhodnutie s poznaním všetkých skutočností, a na druhej strane, aby nezrovnalosti nepoškodzovali náležité fungovanie dotknutých trhov.
- 34 Povaha úkonov, ktoré predpokladá rozhodnutie o vykonaní predaja cenných papierov v rámci núteného exekučného konania, sa však zjavne odlišuje od povahy úkonov, ktoré upravuje smernica „o prospekte“.
- 35 Ako totiž v bode 61 svojich návrhov uviedla generálna advokátka, nútená dražba cenných papierov je veľmi vzdialená od bežného obchodovania s cennými papiermi, či už na regulovanom trhu alebo za iných okolností. Cenné papiere nepredáva v rámci nútenej dražby emitent alebo majiteľ, ale boli odobraté a predávajú sa na žiadosť tretej strany a z rozhodnutia súdneho orgánu dotknutého členského štátu, a to výlučne s cieľom zaplatiť dlh.
- 36 Z toho vyplýva, že cieľom nútenej dražby tak nie je účasť na hospodárskej činnosti na trhu s cennými papiermi, ale sa obmedzuje na uspokojenie pohľadávky veriteľa.
- 37 Navyše osobitné vlastnosti nútenej dražby v porovnaní s bežným predajom cenných papierov, ktorého cieľom je zhromaždiť kapitál na účely budúcich investícií podniku emitujúceho uvedené cenné papiere, sa odzrkadľujú aj v úrovni ochrany investorov.
- 38 Zverejnenie prospektu pred verejnou ponukou cenných papierov hrá pri ochrane investorov rozhodujúcu úlohu v rozsahu, v akom im tento dokument poskytuje podrobné a úplné informácie o emitentovi, čím im v zásade umožňuje vyhodnotiť riziko operácie.

- 39 Naopak v prípade nútenej dražby sú prípadní záujemcovia informovaní, že ide o predaj, ktorého jediným cieľom je zaplatenie dlhu majiteľa predmetných cenných papierov, a že prebehne v rámci súdneho konania. Z toho vyplýva, že osoba vykonávajúca operácie spojené s predajom cenných papierov nie je ich majiteľom.
- 40 Okrem toho povinnosť zverejniť pred nútenou dražbou cenných papierov prospekt by mohla spochybniť ciele exekučného konania, medzi ktoré patrí rýchle a efektívne uspokojenie veriteľa.
- 41 Výkon takejto povinnosti by totiž nielenže spomalil nútenú dražbu a následné vyplatenie veriteľa, ale aj viedol k nákladom spojeným s vypracovaním prospektu, ktoré by museli byť odpočítané od kúpnej ceny, čím by sa obmedzila šanca veriteľa na splatenie pohľadávky.
- 42 Nakoniec povinnosť zverejniť prospekt by mohla viesť k značným praktickým ťažkostiam.
- 43 Keďže osoba vykonávajúca pri nútenej dražbe predaj cenných papierov nie je ich majiteľom, v rámci uplatnenia povinnosti zverejnenia prospektu by vznikla otázka jednak, kto má povinnosť pripraviť prospekt, a jednak, kto nesie v zmysle článku 6 ods. 1 smernice „o prospekte“ zodpovednosť za informácie uvedené v tomto dokumente.
- 44 V každom prípade si príprava takéhoto dokumentu vyžaduje vzhľadom na povahu informácií, ktoré majú byť uvedené v prospekte a ktoré by mali v súlade s článkom 5 ods. 1 tejto smernice umožniť investorom vyhodnotiť predmetné znalosti týkajúce sa najmä aktív a pasív, finančnej situácie, ziskov a strát emitenta, spoluprácu správnych orgánov tejto spoločnosti. Nie je však vylúčené, že v kontexte nútenej dražby cenných papierov upísaných touto spoločnosťou môže prípadný nedostatok spolupráce z jej strany viesť k ťažkostiam v rámci výkonu uvedenej dražby.
- 45 Z toho vyplýva, že predaj cenných papierov v rámci núteného exekučného konania nepatrí medzi ciele sledované smernicou „o prospekte“, a preto nespadá do jej pôsobnosti.
- 46 Tento záver nemôže spochybniť ani tvrdenie Európskej komisie, podľa ktorého systematické vylúčenie nútenej dražby cenných papierov z pôsobnosti smernice „o prospekte“ povedie k diskriminácii vo vzťahu k dobrovoľnému predaju cenných papierov v rozsahu, v akom jednotliví investori nebudú požívať rovnakú mieru ochrany.
- 47 Je totiž potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora si zásada rovnosti zaobchádzania vyžaduje, aby sa s porovnateľnými situáciami nezaobchádzalo rozdielne a s rozdielnymi situáciami rovnako, pokiaľ takéto zaobchádzanie nie je objektívne odôvodnené (pozri v tomto zmysle rozsudok Glatzel, C-356/12, EU:C:2014:350, bod 43).
- 48 Ako teda vyplýva z bodov 33 až 36 tohto rozsudku, cieľ sledovaný predajom cenných papierov v rámci núteného exekučného konania sa úplne odlišuje od cieľov sledovaných smernicou „o prospekte“.
- 49 Z toho vyplýva, že v rozsahu, v akom nie je situácia investorov kupujúcich cenné papiere v rámci nútenej dražby porovnateľná so situáciou investorov, ktorí nadobúdajú tieto cenné papiere v rámci bežnej verejnej ponuky v zmysle článku 2 ods. 1 písm. d) smernice „o prospekte“, nemôže vo vzťahu k nim dôjsť k diskriminačnému zaobchádzaniu.
- 50 Vzhľadom na vyššie uvedené je na prvú prejudiciálnu otázku potrebné odpovedať, že článok 3 ods. 1 smernice „o prospekte“ sa má vykladať v tom zmysle, že povinnosť zverejniť prospekt pred každou verejnou ponukou cenných papierov sa neuplatňuje na nútenú dražbu cenných papierov, akou je dražba vo veci samej.

O druhej otázke

- 51 Druhá prejudiciálna otázka bola vnútroštátnym súdom predložená len za predpokladu kladnej odpovede na prvú otázku.
- 52 Vzhľadom na odpoveď na prvú otázku nie je potrebné odpovedať na druhú otázku.

O trovách

- 53 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

Článok 3 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/71/ES zo 4. novembra 2003 o prospekte, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov alebo ich prijatí na obchodovanie, a o zmene a doplnení smernice 2001/34/ES, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/11/ES z 11. marca 2008, sa má vykladať v tom zmysle, že povinnosť zverejniť prospekt pred každou verejnou ponukou cenných papierov sa neuplatňuje na nútenú dražbu cenných papierov, akou je dražba vo veci samej.

Podpisy